

Ørred til de ferske Vand, og er, hvad Ørred og Hælt angaaer, deri afveget fra mit til Forhandling forelagte Udkast, hvis § 11 blev udstedt af de almindelige Bestemmelser om Saltvandsfiskeriet. Aligemaade maas jeg erkjende den Forandring rigtig, som er foregaaet med mit Forslags § 9, og at det, navnlig af Hensyn til Bornholm, ikke passede at sætte 7 Lm. som mindste Størrelse for Kjøb og Salg af Silb over hele Landet; thi som bekendt opnaar den under nævnte Ø forekommende Silb ikke nær den Størrelse som i Øresund og Belterne og fremdeles, hvor Vandets stærkere Salthed tilføder den en Udvikling, som bedre svarer til dens Stilling i Fiskeriget. Middelfistørrelsen af den bornholmste Silb kommer til at staa omtrent ved 6 Lm., og til Bevis for, hvorledes Vandets Saltholdighed virker, kan anføres, at den som allerede ovenfor anført, overhovedet salder større Vest end Nst for Den, upaatvilelig som Følge af Vandets større Salthed det første end det sidste Sted. Som det sees af Udvalgets Lovforslag § 67, er Silben ganske tillet udenfor Maalbestemmelse, fordi en saadan efter det Oplyste ikke vilde kunne gives ens for hele Landet, og der skjønt eiheller at ville kunne skyde væsentlige Ulemper heraf, naar den Maffestørrelse fastholdes, som vore Fiskere hele Landet over hidtil have brugt til deres Sildegarn.

Blandt de Mange, jeg kom i Berøring med, for at faa Meddelelser, skal jeg, foruden Byfoged Olivarius i Rønne, nævne Fisker Anders Jensen af Raas, i Nærheden af det saakaldte Johns Kapel. Han vidste ikke noget Omst at stille i Henseende til nye Lovbestemmelser og troede, at det gik med alle de andre Fiskere som med ham. Indbyrdes enedes Fiskerne, saavidt han var kjendt, godt under Driften af deres Naving; derimod klagede han over Meflingsvragerne (som drive efter Silb) — ikke de staaeste — fordi de faa ofte fatte ind paa Bornholmernes Laxefrage. Da Laxefiskeriet i Almindelighed gaar for sig udenfor den ssterritoriale Grændse, er derved Intet at gjøre.

I Allinge udtalte Borgemeister Marlmann, i hvis Person tillige Funktionerne som Faldinspektør, Postmester og Telegrafbestyrer vare forenede, at Forholdene stode lidt forskjelligt fra de andre Dens Fiskestationer. Fiskerne der gjorde ikke Stort ved deres Haandtering, men passede hellere Jord og anden Gjering. Sildefislet forsømtes; kun om Efteraaret brugtes nogle Laxefrage; de søgte derimod deres Hovedfortjeneste ved det saakaldte „Kadreier“, d. e. Handel med forbiiseilende Skibe, hvorfor Nadsen ligger meget bekvemt; men dette Erhverv stillede sig paa Grund af de stegne Priser paa Fornsønderheder nu ikke mere saa gunstigt. Som Grund for, at Sildefislet forsømtes, angav Fiskerne, at det ei kunde lønne sig, fordi en Mængde Svenske anløb Havnen med deres Fangst og nedsatte Priserne for dem; de udtalte Omst om et Forbud herimod. Men ganske modsat ønskede den øvrige Byens og Omegnens Befolkning, at ingen Hindring maatte blive lagt de svenske Fiskere veien, da den havde dem at takke for, at de fik den til deres Forbrug saa nødvendige Silb; ellers fik de ingen. Kjøbstads- og Landboerne begunstige endog Svenskerne, ved at aabne dem Husrum for længere Ophold, saaledes at endog svenske Fruentimmer sølge med til at staa bi ved Garnets Nøgt iland og Madlavning; de tage da midlertidig Station 14 Dage ad Gangen, og komme igjen, naar de have været i Hjemmet for at barle Nættene m. m. Deres Drivegarn ere 26 Favne lange og 3 Favne dybe med 8½ Sene Maffer. Med Havnefoged Hammer besøgte jeg et nyt anlagt Røgeri, der i 2 Num kunde optage 80 D Silb ad Gangen. Silben røges blød, kan kun holde sig i 14 Dage, forsendes til Kjøbenhavn. Det skader Bærens Udseende meget, at Indvoldene udvives af Bugen, uden at denne opfiskes; derester vadsles de, opstryges og lufttørres, før de bringes i Hede og tilsidst i Nøgt; et Parti kan efter denne Omgangsmaade gjøres færdig paa 1 Dag.

I Sandvig gave Fiskerne Niels Jensen og Hans Peter Hammer Oplysninger, sammenstemmede med hvad jeg Dagen forud havde hørt i Raas. De havde ingen Omst at foredrage i Henseende til Lovgivning, men klagede meget over, at Svenskerne vare dem veien og nedsatte Priserne for dem, og de paastode, at de jevnlige drev og fiske de indenfor ½ Mil fra Land.

Budhjem, hvorfra den meste Overfart til Christiansø finder Sted, er uden tvivl det anseeligste Fiskerleie paa Bornholm. Her er Forholdene ganske anderledes; Svenskerne taales ikke: Fiskeriet drives livligt, og i de fleste Fiskerboliger haves Anstalt til Nøgning af Silb, som alle gaa til Kjøbenhavn. Fiskerne formaa eiheller at bruge Kadreieriet: til Lovbestemmelser sporedes ingen Xrang; Svenskerne sagde de, skulde de nok selv holde borte.

I Fiskerleiet Leign angav Sogneraadsmlem Sjørgensen, som har Salteri med en Afsetning af 400 Ldr. Silb aarlig, at der findes 30 Fiskerfamilier. Der kommer kun saa Svenske, som nu, siden Salteri er oprettet, slet ingen Skade kunne gjøre. Laxefiskeri med Dølsbaade tillager; de holde da helst Station ved Christiansø, om hvilken der siges at være flest Fisk til høi Vægt; der fangedes flere til 55 og en enkelt til 60 Pd. Havneanlæg var begyndt og forventedes udført uden at have noget større Tilskud nødig end 1000 Rd.

I Swanike er Fiskernes Lal ikke stor; de enes vel indbyrdes, men se skjævt til Svenskerne, som imidlertid ere vel sete af den øvrige Befolkning. Der er noget Begrundet i Fiskernes Klager over, at Meflingsfiskerne have mindre Maffer i deres Manjer end Bornholmerne. Swanike har kun